

V letu 1973 — napredek

Kot običajno, se vsako leto ob tem času ozremo nazaj in kritično presojujemo našo prehojeno poslovno pot. Ugotoviti je treba, da ni bila niti malo lahka, ker je na njeno normalno potekanje vplivalo nešteto vzrokov, ki v vsakem gospodarskem organizmu oblikujejo njegovo notranje življenje.

Zal, da se k vsem tem našim notranjim težavam že nekaj let pridružujejo tudi zaskrbljenost zaradi neresenih sistemskih vprašanj, ki jih stopnjujejo še elementi vedno bolj grozeče svetovne gospodarske krize, katere se odraža predvsem v strahotnem dvigu cen nekaterih surovin, od katerih se je bombaž podražil za 2,2 do 2,5-krat. Vse to spremlja še okrepljen val inflacije z znanimi negativnimi posledicami.

Da je v tem razgibanem in izredno zahtevnem gospodarskem življenju potrebno, vsakokrat znova, pri svojih odločitvah in poslovnih usmerjenosti uporabiti vse zmogljivosti, ki terjajo maksimalno umsko in fizično koncentracijo sil, postaja pravzaprav nujnost, ki se ji ni moč izogniti, če hočemo doseči cilje, ki smo si jih postavili v gospodarskem načrtu. Ta vsekako ni v letu 1973 zahteval od delovnega kolektiva takih nalog, katerim z nekaj več truda ne bi bili kos.

Lahko trdimo, da smo del gospodarskih norm uspešno dosegli, za kar bomo v podkrepitve navedli nekaj najzanimivejših podatkov, iz bilance za leto 1973.

V načrtovanem celotnem obsegu proizvodnje je bila proizvodnja preje realizirana s 104,3 %, proizvodnja tkanin s 113,5 %, dočim pri proizvodnji pletenin in izvrševanju

storitev načrta nismo dosegli. Napram letu 1972 smo tehnično kvaliteto tkanin izboljšali za 2,4 %, delovno storilnost pa za skoraj 3 %.

Osebnih dohodkov so bili napram letu 1972 za 20 % višji in so znašali 2.062 dinarjev na povprečno zaposlenega, s čimer so po večletnem nazadovanju spet dosegli nivo osebnih dohodkov kranjskega okoliša.

Komercialno uspešnost v preteklem letu moramo ocenjevati po tržnih pogojih, ki so se nekoliko poslabšali, predvsem zaradi odnosov na relaciji kupci — trgovina — reprodukcija, ki so težili k ravnovesju v likvidnosti, občuten pa je bil tudi padec kupne moči prebivalstva in nekaj večji uvoz tkanin. Vse to se je najbolj odrazilo pri domači trgovini, ki je v celotni prodaji tkanin nazadovala napram letu 1972 za 6 %. Vrednostno pa smo pri prodaji tkanin dosegli za 19 % večji promet, pri čemer se je predvsem upoštevala boljša kakovost in izbor po namembnosti. Naš izvoz je bil lani količinsko za 12 % večji, po vrednosti pa za 48 %, na kar je vplivala predvsem višja izvozna devizna cena (za 38 %), na katero so vplivali znani razlogi (podražitve surovin in reprodukcijskega materiala ter monetarne spremembe).

Zaloge blaga v nedokončani proizvodnji so napram lani ostale količinsko na isti višini kot lani, vrednostno pa so porasle za 23 %. Zaloge gotovih izdelkov pa so se količinsko znižale za 30 %, vrednostno pa samo za 13 %. Na oba elementa zalog je vplivala podražitev oziroma zvišanje proizvodnih stroškov.

Tekoči finančni odnosi podjetja so se v letu 1973 še nadalje izboljševali, kar je ugodno vplivalo na krepitev gospodarske moči delovne organizacije in blažitev precejšnjega pritiska na finančno likvidnost, ki je ostal kot posledica iz preteklih nekaj let. Naj omenimo le nekaj podatkov: napram letu 1972 so se kratkoročni krediti znižali za 24 %, obveznosti do dobaviteljev pa za več kot polovico, terjatve do kupcev so bile nižje za 16 %, vezava terjatev pa se je zmanjšala za 32 dni.

Na podlagi lastnega izboljšanja gospodarjenja in izvedene konverzije kreditov za trajna obratna sredstva, so se

kazalci osnovne likvidnosti podjetja izboljšali, so na zadovoljivi ravni in na splošno zadoščajo danim normam. Tako se je finančna likvidnost napram lani izboljšala za 4 %, odnos skupnih povprečnih zalog do trajnih obratnih sredstev za 8 %, odnos skupno vloženih do trajnih in lastnih obratnih sredstev pa tudi za 4 %.

V primerjavi z lanskimi dosežki pa so se izboljšali tudi nekateri gospodarski kazalci poslovne uspešnosti, ki nam dajejo dokaj ugodno sliko: poslovna rentabilnost se je izboljšala za 14 %, ekonomičnost poslovanja za 8 %, gospodarska storilnost za 28 % in družbeni proizvod za 21 %.

Ostvarjeni finančni rezultat in njegovo delitev moremo ocenjevati kot zadovoljivo, saj je pokrila za približno

25 % višje materialne stroške v letu 1973, za 20 % povečane osebne dohodke na povprečno zaposlenega, nadalje za okoli 8 milijonov dinarjev obremenjeni dohodek iz naslova dajatev po družbenih dogovorih in administrativnih predpisih, ter končno tudi za enkrat večji ostanek dohodka za sklade, kot pa smo ga imeli v preteklem letu.

Iz vsega navedenega moremo podati zaključek, da obstajajo realne možnosti in primeren optimizem, da v letu 1974 z večjo voljo in prizadevnostjo vsega kolektiva dosežemo še boljše rezultate, odpravimo marsikatero vrzel v naši poslovnosti, ter tako ustvarimo dobre pogoje za življenje in uspešno delo naših temeljnih organizacij združenega dela.

EVA

Tujega nočemo, svojega ne damo!

Tudi mi, člani kolektiva Tekstilindus, smo se v četrtek, 21. marca, zbrali na protestnem zborovanju in se tako pridružili valu ogorčenih protestov po vsej državi zaradi neupravičenih zahtev italijanske vlade do dela našega ozemlja. Peter Tulipan, ki je govoril zbranim delavcem v sejni dvorani delavskega sveta, je med drugim dejal:

»Zbrali smo se, da protestiramo zoper vsebino note italijanske vlade z dne 11. marca, ki je v nasprotju z veljavnimi mednarodnimi sporazumi in politiko dobrih sosedskih odnosov, in ki grobo posega v suverene pravice SFRJ in SRS nad delom našega ozemlja. S tem se pridružujemo ogorčenemu protestu vseh delovnih ljudi, na-

rodov in narodnosti Jugoslavije in odločno zavračamo tako ogrožanje naše zemeljske nedotakljivosti.

V omenjeni noti italijanske vlade je med drugim zapisano, da se jugoslovanska suverenost nikoli ni razširila na italijansko ozemlje, označeno kot cona B neuresničenega svobodnega tržaškega ozemlja.

Pridružujemo se stališču Zveznega izvršnega sveta, ki je v svojem odgovoru italijanski vladi ocenil formulacijo note kot odkrit napad na suverenost in ozemeljsko nedotakljivost SFRJ, kakor tudi grob poskus kršitve veljavnih sporazumov, s katerimi je bila jugoslovansko-italijanska meja dokončno določena.

Ogorčeni smo nad dejstvom, da je italijanska vlada sprejela stališča in zahteve neofašističnih, iredentističnih in drugih reakcionarnih sil v Italiji, za katere je znano, kakšne posledice so izzvale v preteklosti. Ta njen korak zanika vse dosedanje izjave in dokumente italijanske države o urejanju in razvijanju dobrih medsebojnih sosedskih odnosov. Tokrat se je prvič po letu 1954 zgodilo, da je italijanska vlada v uradnem dokumentu, naslovljenem na našo državo, odkrito izrazila pretenzije do jugoslovanskih ozemelj, ki so po spomenici o soglasju pripadla Jugoslaviji, pri tem pa je pozabila na dejstvo, da je Jugoslavija — zavoljo miru

(Nadaljevanje na 2. str.)

Delavci Tekstilindusa na protestnem zborovanju v sejni sobi DS podjetja.

Tujega nočemo, svojega ne damo!

Peter Tulipan med govorom

(Nadaljevanje s 1. str.)

in varnosti v tem delu Evrope, s tem pa tudi na vsem svetu — žrtvovala bivšo cono A nekdanjega svobodnega tržaškega ozemlja. Jugoslavija je to storila v iskreni želji, da bi za vselej napravili črto čez mračno preteklost in da bi prispevala k vzpostavitvi dobrih medsebojnih odnosov med državama. Prav v zadnjih dveh desetletjih je bil dosežen v odnosih med Jugoslavijo in Italijo velik napredek in ustvarjeni pomembni rezultati. Na obmejnih področjih je bilo vzpostavljeno ozračje zaupanja, sodelovanja in razumevanja.

Vedno smo bili prepričani in tudi sedaj smo pripravljene, da se tak razvoj odnosov tudi nadaljuje. Nikakor pa se ne moremo strinjati s takimi poskusi italijanske vlade, ki ne morejo imeti drugega za posledico, kot da razderejo in porušijo vse, kar je bilo v teh letih pozitivno doseženo, da skalijo dobre sosedske odnose in zasejejo nezaupanje med njunimi narodi. Odgovornost za takšno početje zadeva vsekakor italijansko vlado. Posebej nas preseneča dejstvo, da je italijanska vlada storila to potezo v času, ko si napredne sile povsod v svetu in še zlasti v Evropi prizadevajo za odpravljanje medsebojnega nezaupanja in sporov ter iščejo skupna izhodišča za doseg trdnjega miru, varnosti in sodelovanja. Ravnanje italijanske vlade je torej v popolnem nasprotju s temeljnimi in splošno sprejetimi cilji konferenec o evropski varnosti in sodelovanju.

Pretenzije italijanske vlade do jugoslovanskih ozemelj pomenijo napad na suver-

nost in varnost naše države. Vsem iredentističnim in desničarskim silam v Italiji, bi moralo biti jasno, da ne bomo dovolili nikakršnih pretenzij do našega ozemlja, za katerega smo se borili, v katerem hočemo živeti in graditi naš samoupravni socializem v duhu miru, prijateljstva in sporazumevanja. Kakor v preteklosti, tako bomo tudi v prihodnosti znali ubraniti svoje ozemlje. Nismo še pozabili tujega jarma in suženjstva, ki smo se ga pod vodstvom našega maršala Tita otresli z geslom: TUJEGA NOČEMO, SVOJEGA NE DAMO! Preveč je bilo žrtev in predraga svoboda, da bi dovolili kakršnokoli vmešavanje v naše notranje zadeve in poseganje po našem ozemlju. Zato naj se vsakdo, tudi italijanska vlada, otrese vseh iluzij, da lahko spremeni obstoječe stanje.

S protestnega zborovanja smo poslali brzojavke centralnemu komiteju ZKJ, republiškem odboru zveze sindikatov Slovenije in zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve in sicer naslednje vsebine:

Brzojavka

Delovni ljudje »Tekstilindusa« ogorčeno protestiramo in se pridružujemo splošnemu spoznanju naše javnosti in naprednih sil v svetu glede stališča italijanske vlade v zvezi z noto njenega zunanjega ministrstva, ki označuje posamezne dele socialistične federativne republike Jugoslavije kot italijansko ozemlje.

Tako stališče italijanske vlade pomeni grobo kršitev načel mednarodnega prava in miroljubnega sožitja med narodi, še posebej pa londonskega sporazuma, ki je sporazumno določil italijansko-jugoslovansko mejo.

Protestiramo in opozarjamo na delovanje skrajnih desničarskih sil v Italiji, ki skušajo ogroziti mir, oziroma ustvarjati nepotrebno napetost na mejah in s tem ovirati sodelovanje ljudstev obeh držav, s tem pa tudi varnost in mir v tem delu Evrope.

V celoti podpiramo stališča Zveznega izvršnega sveta in Zveznega sekretariata za zunanje zadeve, kot tudi vsebino note z dne 15. 3. 1974, poslana kot odgovor italijanski vladi.

Delavci Tekstilindusa Kranj

Kako so potekale priprave na volitve

V zvezi s pripravami na volitve v letu 1974 je bil pri občinskem sindikalnem svetu sklican posvet s predsedniki delavskih svetov, sekretarji OO ZKS in predsedniki OO sindikata, kjer je bil obrazložen operativni program nalog, ki jih je bilo potrebno opraviti. V vsaki TOZD je bilo potrebno postaviti koordinacijske odbore za pripravo in izvedbo volitev. V te odbore so bili imenovani predstavniki družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov. Ena glavnih nalog je bila, opraviti evidentiranje možnih kandidatov za delegate enotnega zbora združene dela občinske skupščine, ki naj bi v bodoče štel 85 članov. Po ustavnih predlogih naj bi delegacija štela najmanj 5 ljudi. Vsaka TOZD ima svojo delegacijo in vsaka TOZD sama odloči, ali ima 5-člansko delegacijo ali več. Pri evidentiranju je bilo potrebno upoštevati tudi strukturo zaposlenih v TOZD in to: najmanj 50 % neposrednih proizvajalcev, 40 % žena in 25 % mladih do 27

Sklicatelj temeljnih kandidacijskih konferenc so bile OO sindikata v TOZD-jih in delovne skupnosti skupnih služb. Vse kandidacijske konference so bile sklicane 11. marca 1974 za dopoldansko izmeno posebej in popoldansko posebej, tako v obratu I in obratu II. To pa zato, da bi se lahko konferenc udeležilo čimveč zaposlenih. Tako je bilo v naši OZD (organizaciji združenega dela) opravljenih na ta dan 16 kandidacijskih konferenc. Na vseh kandidacijskih konferencah so se odločili, naj bo delegacija 5-članska, razen v delovni skupnosti skupne službe, kjer so se odločili za 7-člansko delegacijo s tem, da je število kandidatov povsod do 50 % večje kot pa se je volilo delegatov in s tem dana možnost večje izbire na samih volitvah.

Tako ima v naši OZD TOZD predilnica v zboru združene dela občinske skupščine Kranj 1 delegatsko mesto, TOZD tkalnica 2, TOZD plemenitilnica 2 in TOZD prehrana in oddih in delovna

skupnost skupne službe skupaj 2 delegatski mesti. Skupno imamo v zboru združene dela občinske skupščine

nost delavcu v proizvodnji, ki ustvarja dohodek, da tudi soodloča o tem, kolikšen del dohodka se bo namenil za

Na vseh kandidacijskih konferencah je bila dobra udeležba

Kranj 7 delegatskih mest. Na teh zborih so bili obravnavani tudi možni kandidati za delegate družbeno političnega zbora občinske skupščine Kranj.

Te možne kandidate so predlagale družbeno politične organizacije občine Kranj in so nam bili predlogi poslani v vednost in obravnavo. Isto velja za listo predlaganih možnih kandidatov za družbeno politični zbor skupščine SRS, zveznega zbora skupščine SFRJ in zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ. Kot novost na teh kandidacijskih konferencah, ki pomeni nov korak naprej pri razvijanju samoupravnih odnosov, pa je treba omeniti razpravo in sklepanje o predlogu splošne in skupne porabe ter njenega financiranja za leto 1974 v občini Kranj. Ta pravica, ki jo daje nova ustavna ureditev, daje mož-

zadovoljevanje splošnih in skupnih potreb in preko pooblaščenec, ki so bili ob tej priliki izvoljeni, pristopili k podpisu sporazuma z vsako zainteresirano samoupravno skupnostjo.

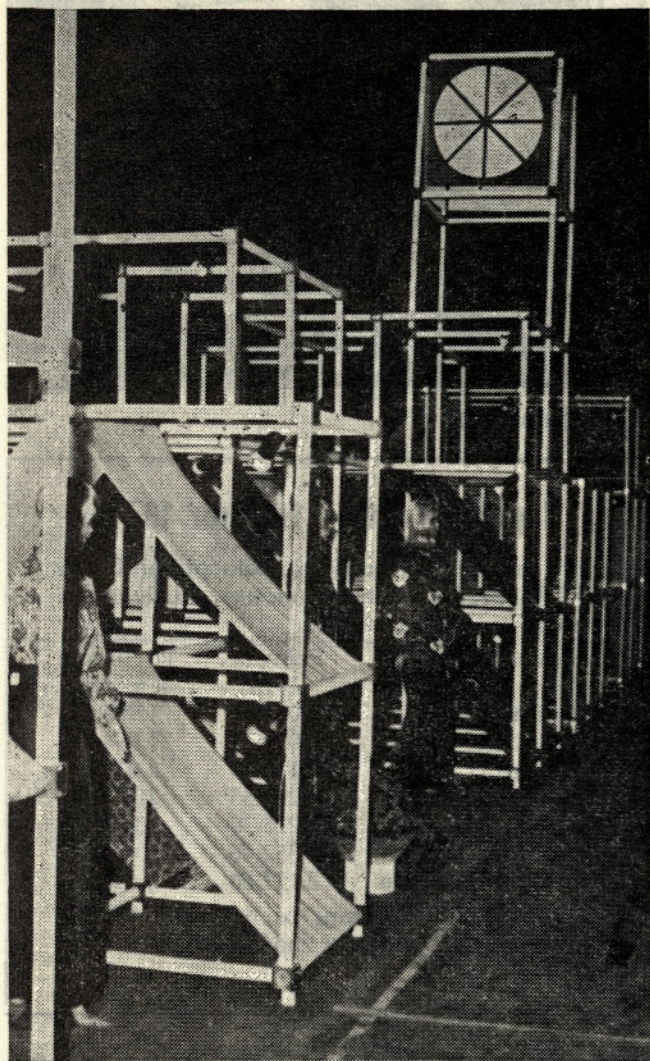
Seveda so to šele prvi koraki. V bodoče bo treba take in podobne zadeve veliko bolj podrobno in temeljito obdelati. Predvsem pa mora biti v bodoče, za reševanje in obravnavanje tako pomembnih zadev na razpolago veliko več časa. Bodimo odkriti, le redki so bili, ki so gradivo »Dogovorimo se o skupnih potrebah«, ki se je delilo pri vratarju, prečitali, še manj pa tistih, ki so ga razumeli. Vsakdo, ki za nekaj glasuje, mora tudi vedeti, za kaj je glasoval. Da pa bo to vedel, ga je treba o vsem predhodno poučiti in informirati.

F. I.

Kandidacijski konferenci v predilnici so prisostvovali tudi delavci RTV Ljubljana

Sejem „Moda 74“ v Ljubljani

Del razstavno-prodajnega prostora na sejmu Moda 74 v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču v hali B.

V Ljubljani na Gospodarskem razstavišču je bil od 25. februarja do 3. marca 1974 sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin, izdelkov usnjarsko predelovalne industrije, usnja in raznih modnih dodatkov »Moda 74«.

Na razstavnih prostorih je razstavljalo 183 proizvajalcev iz vse Jugoslavije svoje najnovejše izdelke. Sejma se je udeležilo tudi naše podjetje z razstavnim prostorom v hali »B«. Razstavni prostor našega podjetja je bil likovno čisto rešen in izdelan, posebnost so bile cevke, ki se rabijo v proizvodnji za navijanje blaga, ki pa so bile na zanimiv način sestavljene za oblikovanje razstavnega in prodajnega prostora na sejmu.

Razstavljene tkanine so bile razdeljene na štiri skupine:

V I. skupini smo razstavili dva dessena naših pletenin, ki so izdelane iz 100 % poliestra.

V II. delu smo predstavili blago za ženske bluze, ki spet prihajajo v modo in so trend za sezono 74/75. Potiskane so v takoimenovanem »oma look« stilu na ecry fondu.

III. del je prikazal naš renomirani in kvalitetni saten za ženske obleke to je artikel 2135 Titan, ki je potiskan z bogatimi cvetličnimi vzorci na črnem fondu. Tkanina je vrhunsko oplemenitenjena s čimer se je dosegel visok sijaj, je pa tudi zelo prijetnega otipa. Artikel je vzbudil veliko zanimanje obiskovalcev sejma, kakor tudi naših strank, saj so naši prodajalci prav razstavljene dessene prodali vnaprej.

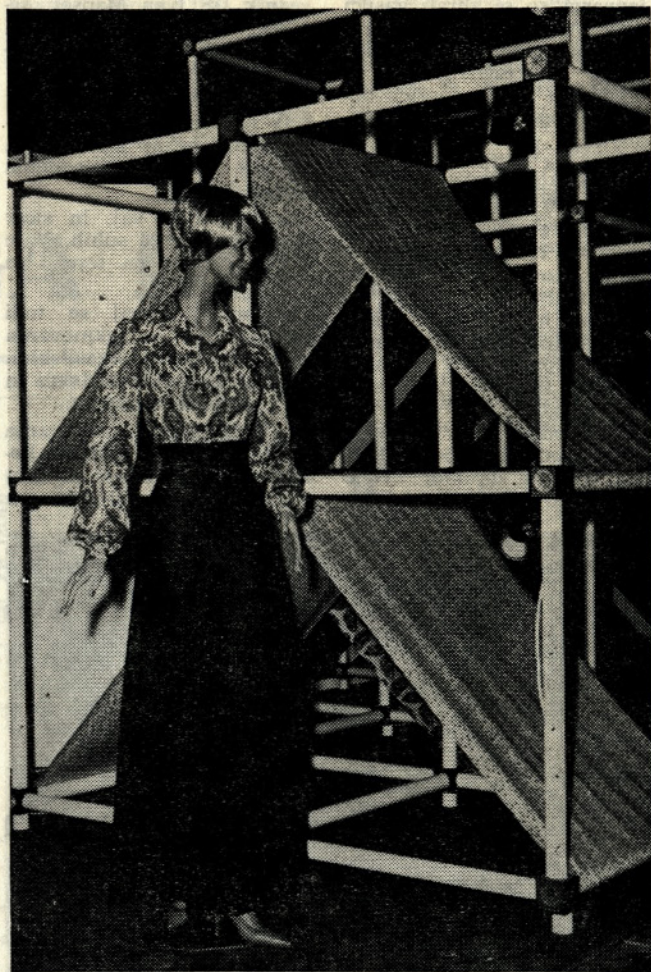
IV. del je zaključil razstavni prostor. Tu smo prikazali popeline za moške srajce, izdelane iz 100 % česanega bombaža ali mešanice poliestra-bombaža. Nekatere dessene smo prikazali v karo in prosti izvedbi.

Center za sodobno oblačenje iz Ljubljane je prirejal v okviru sejma dve modni reviji — eno popoldansko in eno večerno. Na obeh revijah smo sodelovali z osmimi modeli iz naših tkanin. Za popoldansko revijo so modele izdelali v Konfekciji Triglav. Modeli so bili privlačni, posebno sta bila efektna dva modela, izdelana v kombinaciji gladkega in tiskanega jerseyja.

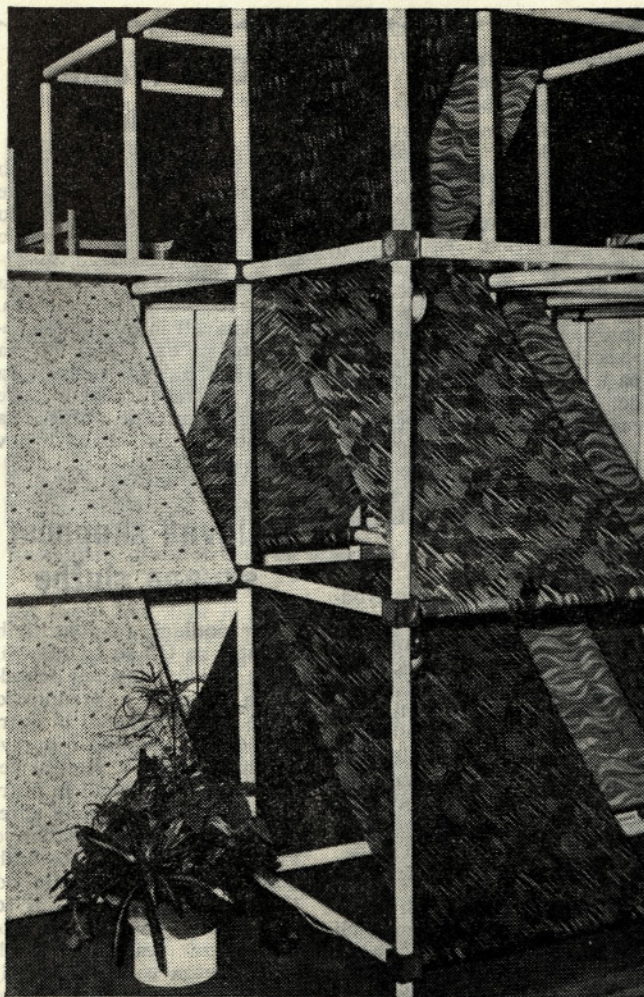
Za večerno revijo so izdelali modele na Centru za sodobno oblačenje v Ljubljani in to 4 modele iz tiskanega jerseyja, dva iz bombažnega ripsa in dva iz bombažnega štruksa.

Komercialni efekt je bil v času sejma uspešen. V glavnem so bili vsi posli zaključeni v prodajnem oddelku tovarne. V času sejma smo prodali skupno 1.600.000 metrov tkanin. Od tega je bila polovica izdobljena takoj, drugo polovico pa so kupci zaključili za vnaprej.

S. J.

Prijetna in praktična novost v sezoni 1974/1975 blago za ženske bluze, iz 100 % bombaža ali mešanice bombaž/poliestra, dopolnilo k ženski garderobi, k dolgim in kratkim krilom.

Obiskovalcem smo predstavili tudi naš sintetični jersey v dveh dessinih in različnih variantah.

Satinet art. 2135 Titan izdelan iz 100 % česanega bombaža, potiskanega z bogatimi cvetličnimi vzorci na črnem fondu, primeren za ženske popoldanske in večerne obleke. Marsikatera obiskovalka se je ustavila ob modelu, ki smo ga prikazali na razstavnem prostoru.

Program dela gasilcev

Na občnem zboru dne 26. januarja so se zbrali gasilci naše tovarne na svojem občnem letnem zboru. Obravnavali so dosedanje delo v preteklem letu in sprejeli bodoče naloge za prihodnje obdobje.

Občnega zbora se je udeležilo precejšnje število članov društva. Vabilu so se odzvali predsednik Občinske zveze tovariš Franc Košnjek, poveljnik tovariš Miro Ravnikar, predstavnik Zavoda za požarno in tehnično službo tovariš Jože Kastelic, nadalje zastopniki IGD podjetij Sava in Iskra ter zastopnik PGD Stražišče.

Od predstavnikov podjetja so se občnega zbora udeležili: tehnični direktor Zvone Černe, direktor kadrovskega

sektorja Tine Rojina, predsednik DS Ivan Mauser, sekretar ZK Franc Koporec, predsednik Sindikalne organizacije Franc Istenič in predstavniki iz TOZD.

Iz poročil in razprave povzemamo nekaj sklepov, ki so bili sprejeti na občnem zboru društva:

— Izvesti 48 vaj, in sicer 20 mokrih in 28 suhih. Vaje bodo potekale na terenu in v obratu I in II.

Organizirajo naj se tudi skupne vaje in tekmovanja z Industrijskimi gasilskimi društvi tovarn Sava, Iskra in pa v občinskem merilu;

— Organizirati predavanja za člane društva in člane kolektiva o preventivni požarni varnosti, usposabljanju za

pravilno uporabo gasilskih ročnih aparatov in opreme za gašenje začetnih požarov;

— Vključiti v gasilsko društvo čim več mladih članov (tudi žensk in strokovnega kadra);

— Izvajati preventivno požarno varnost po obratih in opozarjati na vse pomanjkljivosti, ki so v nasprotju s predpisi o požarni varnosti. To je stalna naloga vseh članov društva, strokovnega kadra in članov kolektiva;

— Sodelovati pri reševanju v primeru elementarnih nesreč in preprečevati materialno škodo;

— Sodelovati v okviru Civilne zaštite.

Z izpolnjevanjem skupnih nalog, sprejetih na občnem zboru, bomo naredili samo svojo dolžnost, ki jo imamo kot člani našega gasilskega društva. Naša osnovna naloga pa je, da varujemo naše podjetje pred požari, ki običajno povzročijo večjo materialno škodo.

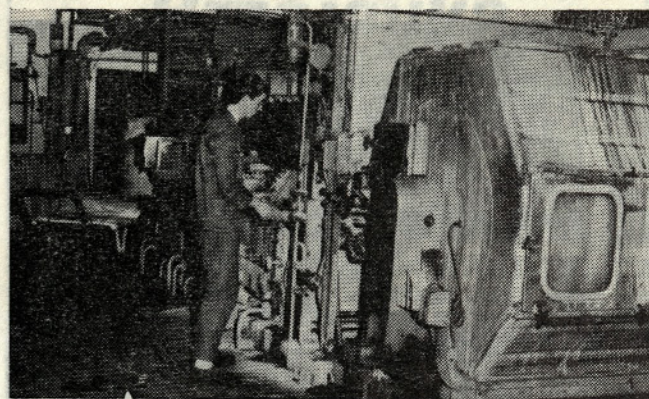
Za uspešno preventivno delo v podjetju, udeležbo na vajah in tekmovanjih, je naše društvo prejelo na občnem zboru nekaj priznanj in pohval. Prav to nam mora biti vzpodbuda, da bomo tudi vnaprej z vso odgovornostjo izpolnjevali naše naloge.

Na občnem zboru smo izvolili tudi novi odbor v sestavi: Franc Hribar — pred-

sednik, Ivan Alič — tajnik, Janez Pičman — glavni poveljnik, Štefan Gabor — poveljnik enote I, Marjan Za-

gar — poveljnik enote II in Stane Vilfan — predsednik nadzornega odbora.

I. Alič

V plemenitilnici II

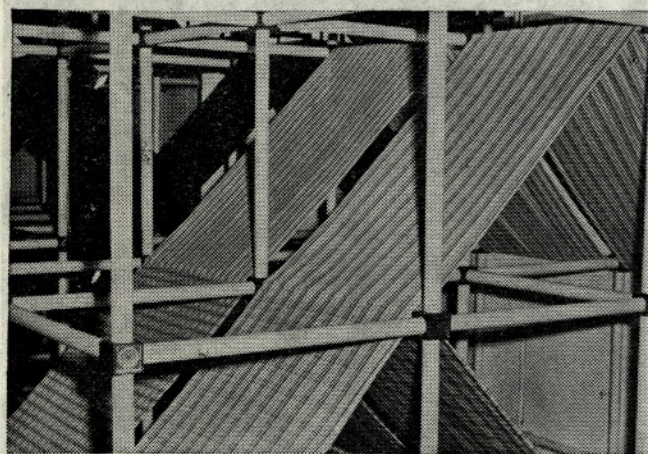
Izplačani OD — februar 1974

V mesecu februarju je bilo plačanih 176 ur. Povprečni osebni dohodki po delovnih enotah pa so naslednji:

Delovna enota	Februar 1974	Povprečje jan./febr.
Predilnica	2.021,82	1.965,85
Tkalnica I	2.081,34	1.994,76
Tkalnica II	2.110,40	2.010,28
Plemenitilnica I	2.232,35	2.140,63
Plemenitilnica II	2.228,20	2.127,46
Gravura	2.552,46	2.420,52
DS skupne službe	2.777,60	2.658,00

Povprečno izplačani osebni dohodek na zaposlenega v podjetju znaša 2.310,43 din.

J. Š.

Popelin za moške srajce na sejmu

obravnavamo - sprejemamo - sklepamo - obravna

TOZD Predilnica

Delavski svet je na zadnjih sedmih obravnavah predlog o najpotrebnejših investicijah v posameznih TOZD-jih, na katerega so člani brez sprememb predlogov dali soglasje. Obravnavali so tudi proizvodni plan za leto 1974. Zaradi pomanjkanja preje bo morala predilnica delati tudi nekaj prostih sobot, ker se drugače ne da zadosti potrebam tkalnice po preji. Obravnavali so tudi Statut TOZD predilnice, Statut podjetja in Samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu ter sprejeli sklep, naj se ga predloži zboru delavcev TOZD predilnice.

Na sestanku 5. marca so izvolili volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov za volitve delegacij v zbor združenega dela občinske skupščine Kranj. Obravnavali so tudi tekočo proizvodno problematiko in potek nadaljevanja rekonstrukcije predilnice. Določili so tudi vrednost točke za izplačilo OD, ki znaša za mesec februar 3,89.

TOZD Tkalnica

Obravnavali in potrdili so predlog tretjega dela investicijskega programa podjetja.

Kot v vseh ostalih TOZD-jih so imenovali tudi volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov za volitve delegacij v zbor združenega dela občinske skupščine Kranj. Potrdili so tudi predlog Višje šole za organizacijo dela Kranj za sofinanciranje pri gradnji novega šolskega poslopja.

Delovna enota tkalnica I

Na sestanku so obravnavali proizvodni plan za leto 1974 in ga tudi potrdili. Člani DS so se seznanili tudi z najvažnejšimi določili zakona jugoslovanskih standardov o kvaliteti proizvodov, ki je izšel v uradnem listu SFRJ. Sprejeli in potrdili so tudi akcijski program za leto 1974, kjer so zajete naloge, ki jih bo treba izpolniti v letošnjem letu. Pregledali so tudi dosežene rezultate proizvodnje v mesecu februarju in se na podlagi le-teh odločili, da se izplačajo OD za februar z vrednostjo točke 3,72.

Delovna enota tkalnica II

Obravnavali so proizvodni plan za leto 1974 s posebno pozornostjo kvaliteti izdelkov in izpolnjevanju rokov. Potrdili so predloge odbora za delovna razmerja in odbora za osebne dohodke. Pregledali so izpolnitev proizvodnega plana v prvih mesecih letošnjega leta, ki izkazujejo, da je bil v votkih dosežen osnovni plan s 104,8 %, operativni

plan pa 107,3 %; v metrih — osnovni plan 104,7 % in operativni plan 104,7 % ter v m² — osnovni plan 105 % ter operativni plan 104,7 %. Vrednost točke za izplačilo OD v februarju so določili 3,72.

TOZD Plemenitilnica

Tudi tu so člani DS sklepali o tretjem delu investicijskega programa podjetja. Pri pomnili so, da bi bilo potrebno dodati predlogu investicijskega programa tudi ureditev prostora za skladiščenje šablon. Imenovali so tudi volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov. Pri obravnavanju operativnega plana za mesec marec so ugotovili, da le-ta ne zagotavlja potrebnih sredstev za osebne dohodke in to zaradi pomanjkanja dispozicij. Sprejeli so sklep, naj strokovne službe v podjetju, ki pripravljajo operativni plan, le-tega sestavijo tako, da bo njegova izpolnitev omogočala doseganje sredstev za OD v taki višini, da ne bo prišlo do primanjkljajev. Manjkajoče dispozicije naj se planirajo pravočasno, ker jih je sicer težko izpolniti do konca meseca, ne pa da se izdajajo šele na pritisk obrata in po dolgotrajnih prigovarjanjih.

Delovna enota plemenitilnica I

Na podlagi doseženih rezultatov proizvodnje v februarju so se odločili, da izplačajo osebne dohodke z vrednostjo točke 4,00. Pri obravnavanju proizvodne problematike so omenili težave v belilnici, kjer morajo do prihodnje seje ugotoviti, zakaj je tkani na v presledkih strgana ali sprežana. Tudi delo v merce-rizaciji je oteženo, vzrok pa je pomanjkanje mehke vode. Sprejeli so sklep, da se zadalži obratovodstvo vzdrževalnih služb, da čimprej normalizirajo stanje pomanjkanja mehke vode in da uredijo hladilne naprave.

Delovna enota plemenitilnica II

Pri obravnavanju proizvodnih rezultatov so ugotovili, da je kvaliteta tkanin padla za 10 %. Sklenili so, da bo potrebno poostri red in disciplino in pa odpraviti težave glede dobav kemikalij, kar slabo vpliva na izpolnjevanje rokov. Odločili so se, da se izplačajo osebni dohodki za februar z vrednostjo točke 3,95.

Delovna enota gravura

Na podlagi doseženih rezultatov v februarju so sprejeli sklep, da se izplačajo osebni dohodki z vrednostjo točke 3,87. Izvolili so tudi 3-članski odbor za osebne dohodke in pa njihove namestnike.

TOZD Prehrane in oddiha

Na podlagi razpoložljivih sredstev za osebne dohodke so se odločili, da izplačajo OD v februarju z vrednostjo točke 4,65. Imenovali so volilno komisijo in komisijo za pripravo volilnega imenika. Obravnavali in potrdili so zaključni račun TOZD PO za leto 1973. Sklenili so tudi, da se za potrebe računovodske službe, kjer se je obseg dela znatno povečal, nabavi nov računski stroj.

Delovna skupnost skupne službe

Na podlagi razpoložljivih sredstev za OD so se odločili, da se izplačajo osebni dohodki za februar z vrednostjo točke 4,65. Pregledali in potrdili so tudi poročilo o opravljenih nadurah v mesecu februarju. Obravnavali in potrdili so tudi predlagane spremembe oziroma dopolnitve Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov z veljavnostjo od 1. marca dalje. Imenovali so tudi volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnih imenikov za volitve delegacij v zbor združenega dela občinske skupščine Kranj.

R. S.

Kako obračunavamo osebni dohodek?

Tokrat objavljamo že tretje nadaljevanje razlage, kako obračunavamo osebni dohodek. V zadnji številki smo vam podali obrazložitev do rubrike 33.

Rubrika 34 — REDNI DOPUST: V to rubriko je vpisan znesek v dinarjih za redni

dopust. V času, ko delavec koristi redni dopust, ima pravico do nadomestila osebnega dohodka, ki se obračuna od povprečnega osebnega dohodka v razdobju zadnjih treh mesecev pred nastopom dopusta. Pri izračunu se upo-

števa tudi doseganje akorda, kvalitete, premija itd.

Rubrika 35 — IZREDNI DOPUST: Za čas izredno plačanega dopusta ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka, obračunanega po istem načinu kot redni dopust.

Rubrika 36 — To rubriko imajo izpolnjeni tisti upravičenci, ki so zaposleni v delovni skupnosti skupne službe, dočim imajo ostali upravičenci to zajeto v rubriki 26. V rubriki je vpisan znesek izplačila za obračunani proizvodno ekonomski učinek.

Rubrika 37 — SKUPAJ OD 33—36: V to rubriko je vpisan seštevek zneskov od 33. do 36. rubrike in predstavlja že osebni dohodek, obračunan za redni delovni čas.

Rubrika 38 — NADURNO DELO: V to rubriko se vpisuje znesek plačila, ki delavcu pripada za delo preko polnega delovnega časa (nadurno delo).

Rubrika 39 — SKUPAJ NETO OD (skupaj 37 + 38): V tej rubriki je vpisan neto osebni dohodek, katerega delavec prejme za redni delovni čas in nadurno delo.

Rubrika 40 — GASILSKA SLUŽBA — VAJE: V to rubriko je vpisan znesek plačila za dežurno gasilsko službo, ki pripada delavcu za opravljanje dežurne službe v času prostih sobot, nedelj in praznikov.

Rubrika 41 — HONORAR ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV: V tej rubriki je vpisan znesek, katerega prejme delavec, ki sodeluje pri izobraževanju v podjetju s predavanjem ali praktičnim poučevanjem. Obračun izdela izobraževalni center po veljavnem pravilniku.

Rubrika 42 — SKUPAJ (40 + 41): V tej rubriki se vpiše skupni znesek, katerega delavec prejme za dežurno gasilsko službo in honorar za izobraževanje kadrov.

Rubrika 43 — NOČNA MALICA: V to rubriko se vpiše skupni znesek za regresiranje nočne malice. Za vsako opravljeno uro nočnega dela v času od 22. ure zvečer in 6. ure zjutraj prejme delavec po 0,70 dinarjev. J. S.

A LISTA OSEBNEGA DOHODKA

Redni osebni dohodek				Nadurno delo	Dohodek iz dopol. dela				Nočna malica
Redni dopust	Izredni dopust		Skupaj 33—36		Skupaj neto OD 37 + 38	gasilska sl. - vaje	honorar za izobr. kadrov	skupaj 40 + 41	
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43
93.85			2275.35						50.40

34 Redni dopust	35 Izredni dopust	36	37 Skupaj (33—36)	38 Nadurno delo	39 Skupaj 37 + 38	40 Gasil. služba	41 Honorar	42 Skupaj neto OD (40 + 41)	43 Nočna malica
93.85			2275.35						50.40

Ob rob prazniku žena

Mesec dni mineva, odkar so naše žene praznovale svoj praznik. Kako smo ga praznovala žene v Tekstilindusu?

je res vseeno, če gredo mimo nas vse odločitve o proizvodnji, stanju podjetja in njegovem uspehu. Zavedati bi se

morale, da je prav naše sodelovanje v gospodarstvu porok za našo neodvisnost in samostojnost v življenju. Odprte so nam vse možnosti za izobraževanje, strokovno usposabljanje in zaposlitev, vendar pa jih moramo znati tudi izkoristiti — to pa je odvisno le od nas samih. Nič nam ne bo ničesar podaril, imele bomo samo to, kar bomo z vztrajnim delom same dosegle. Prav v tem bi moral biti pomen našega praznika, ne pa zgolj misel na to, kakšno darilo bomo prejeli. In ko smo že ravno pri darilu, preberite še tole: Že več let nazaj dobimo žene v našem kolektivu ob vsakoletnem dnevu žena praktično darilo. Letos so bile naše žene z darilom izredno zado-

voljne, marsikatera, ki zna sama šivati, se je že naslednji dan po prazniku pokazala v novi obleki iz naše pletenine. Lahko trdim, da so bile žene vesele darila kot že dolgo ne. Kot povsod, so se seveda tudi tokrat našle tri redke izjeme iz gravure, ki so darilo vrnile v sindikalno pisarno z utemeljitvijo, da

je »pletenina zanič in neuporabna«. Od vseh 1500 delavk, resnično izjeme. Ob tem se mi poraja vprašanje, ali te osebe vedno vrnejo darilo, kadar jim ni všeč? Če tudi do drugih izkazujejo »hvaležnost« v taki obliki, sem prepričan, da jim takih priložnosti že zmanjkuje.

R. S.

Nasmejane in zadovoljne ob prazniku

En dan v letu nam je posvečen, nam, zaposlenim ženam, ki dan za dnem, leto za letom soustvarjamo v kolektivu. Koliko od teh 1500 delovnih rok nas je, ki bi lahko posvetile svoje misli izključno le delu v podjetju? Vse preveč skrbi imamo, preveč problemov, ki nas vežejo na dom in družino. Se vedno se ne moremo otresti zakoreninjenega pojmovanja, da je svet zunaj družine, svet moških. Vsi pogoji, da se enakovredno uveljavimo v našem samoupravljanju, so nam zadržane v Ustavi, le izkoristiti jih ne znamo. Mar nam

Franc Krmelj čestita delavkam v predilnici.

PROSTA MESTA ZA VAJENCE

Za učenje raznih poklicev sprejmemo za šolsko leto 1974/75 naslednje število vajencev:

Poklic	Obrat I	Obrat II	Skupaj
ključavničar	4	2	6
obratni električar	2	1	3
ruizar	2	1	3
vodovodni inštalater	1	1	2
strugar	1	1	2
rezkalec	1	1	2
klepar	1	1	2
graver	1	—	1
Skupaj:	13	8	21

Učna doba za vse navedene poklice je 3 leta.

Kandidati morajo imeti dokončanih 8 razredov osnovne šole.

Interesenti se lahko zgledajo v kadrovskem sektorju vsak dan, kjer bodo dobili vsa navodila in pojasnila.

L. P.

Statut podjetja

V podjetju brez temeljnih organizacij je statut po svojem značaju in po vsebini temeljni samoupravni akt. Z njim se urejajo osnovna vprašanja vseh notranjih odnosov v podjetju. Tako je bilo doslej tudi v našem podjetju in je bil statut podjetja temeljni in poglavitni splošni akt.

Cim pa se v podjetju organizirajo temeljne organizacije združenega dela, se to razmerje bistveno spremeni. Temeljni samoupravni akt je samoupravni sporazum o združevanju v delovno organizacijo, s katerim se urede najpomembnejša vprašanja medsebojnih odnosov združenih temeljnih organizacij. Statut podjetja preneha biti temeljni splošni akt, saj mora biti tudi sestavljen tako, da je skladen z določbami samoupravnega sporazuma o združevanju.

S tem pa je nakazana tudi vsebina statuta podjetja. Zaradi sklenitve samoupravnega sporazuma o združevanju je treba smiselno porazdeliti celotno materijo med samoupravni sporazum o združevanju in statut podjetja. Iz statuta podjetja se izločijo vsa določila o urejanju medsebojnih odnosov, ki se urede s samoupravnim sporazumom o združevanju. Enako se iz statuta podjetja izločijo vsa določila, ki se nanašajo na urejanje notranjih odnosov v temeljnih organizacijah združenega dela, ker so za to pristojni le delavci temeljne organizacije. Predvsem pa se iz statuta podjetja izločijo vsa določila o urejanju medsebojnih (delovnih) razmerij v združenem delu, ker se ta urejajo poslej v celoti in izključno le v okviru temeljne organizacije.

Z oziroma na navedeno je statut podjetja skupni sploš-

ni akt združenih temeljnih organizacij, s katerim se podrobneje urejajo odnosi med temeljnimi organizacijami, ki izhajajo iz skupnega dela in poslovanja. Zakon sam ne predpisuje vsebine statuta podjetja in prepušča to v prosto odločitev delovnemu kolektivu.

Tudi statut podjetja bodo sprejemali delavci na zborih istočasno, ko bodo sprejemali statut svoje temeljne organizacije.

PREGLED VSEBINE STATUTA

V primerjavi z dosedanjim statutom podjetja je predlog novega statuta bistveno skrčen, saj ima mesto dosedanjih 316 le 161 členov.

V I. poglavju — splošne določbe — so zajeta določila o firmi podjetja, o poslovnem predmetu, o odgovornosti za obveznosti podjetja, o zastopanju podjetja in podpisovanju za podjetje.

V II. poglavju — organizacija podjetja — so navedena v glavnem določila o skupnem opravljanju poslov. Zapisana so podrobnejša določila o organizaciji, dolžnostih in pravicah Delovne skupnosti. Skupne službe. Podrobno so navedene naloge vzdrževalno-energetskega obrata in uprave oziroma posameznih sektorjev. Delavci v Delovni skupnosti Skupne službe imajo pravico do osebnega dohodka in do sredstev za skupno porabo v odvisnosti od količine in kakovosti opravljenega dela. Določijo se s pogodbo med temeljnimi organizacijami združenega dela in Delovno skupnostjo Skupne službe. Delavci v Delovni skupnosti Skupne službe imajo tudi druge samoupravne pravice, ki izhajajo iz samoupravnega sporazuma o združevanju, predvsem pravico, da samostojno urejajo medsebojna razmerja delavcev v združenem delu. Delovna skupnost Skupne službe enakopravno sodeluje v skupnih samoupravnih organih podjetja. Na Delovno skupnost Skupne službe ni možno prenašati pravic, pooblastil in odgovornosti, ki jih imajo temeljne organizacije združenega dela in njihovi organi. Delovna skupnost Skupne službe vodi glavni direktor. Poslovne stavbe, opremo in druga delovna sredstva, katera koristi Delovna skupnost Skupne službe pri svojem delu, dajejo temeljne organizacije v uporabo in tekoče upravljanje tej delovni skupnosti. Sredstva za stroške poslovanja in sredstva za enostavno reprodukcijo zagotavljajo temeljne organizacije na podlagi pogodbe.

V poglavju III. — upravljanje podjetja — so navedena določila o referendumu na ravni podjetja ter o delu delavskega sveta podjetja. Pristojnosti delavskega sveta podjetja so bile določene v samoupravnem sporazumu o združevanju. Delavski svet podjetja sprjema svoje odlo-

čitve na podlagi izdelanih in utemeljenih predlogov pristojnih kolegijskih izvršilnih organov ter strokovnih služb. Pri tem ravnajo delegati v smislu odločitev delavcev temeljne organizacije. Strokovna služba oziroma kolegijski izvršilni organ sta odgovorna za pravilno pripravo predloga ter za točnost podanih poročil in podatkov. Nadalje so navedena še določila o pristojnostih, delu in odgovornosti kolegijskih izvršilnih organov t.j. odborov za gospodarstvo, za stanovanjske zadeve, za varstvo pri delu, za izobraževanje, za informiranje, za splošni ljudski odpor in civilno zaščito, za koordinacijo nagrajevanja ter za splošne zadeve. Na koncu poglavja so še določila o individualnem poslovodnem organu, njegovih pravicah in odgovornostih ter o imenovanju in razrešitvi.

V IV. poglavju so zajeta določila o informiranju delavcev. Vsi delavci morajo biti obveščeni o gospodarjenju in poslovanju vsake temeljne organizacije kakor tudi podjetja, zlasti o materialnem in finančnem stanju, o izpolnjevanju delovnih načrtov in delu samoupravnih organov. Delavec lahko v ustni ali v pisni obliki zahteva informacijo in pojasnila ter podatke bodisi od samoupravnih organov, ali pa od strokovnih služb oz. neposredno predpostavljenih oseb. Delavci pa so po drugi strani tudi dolžni, da se seznanijo s posredovanimi informacijami. Če se delavec v postopku sprejemanja samoupravnih odločitev s posredovanimi informacijami o vsebini in ciljih predvidenih odločitev po lastni krivdi ne seznani ter pred odločanjem ne posreduje svojih predlogov in pripomb, nima kasneje pravice ugovarjati sprejetim odločitvam, prevzema pa posledice teh odločitev.

Glavni direktor mora sproti obveščati delavski svet in kolegijske izvršilne organe o gospodarskem stanju podjetja ter o vseh problemih in težavah izvajanja poslovne politike in izpolnjevanja sprejetih planov in programov. Delegati v delavskem svetu podjetja in člani kolegijskih izvršilnih organov so dolžni informirati delavske svete in delavce temeljnih organizacij o upravljanju in poslovanju podjetja oziroma o upravljanju skupnih poslov, pojasnjevati sprejete odločitve in ugotavljati mnenje delavcev do posameznih vprašanj, ki so na programu dela posameznega samoupravnega organa. Na poziv delavskega sveta temeljne organizacije so dolžni posamezna vprašanja pojasnjevati na zboru delavcev ali na delavskem svetu temeljne organizacije tudi glavni direktor in vodje strokovnih služb.

Po predlogu novega statuta se daje poseben pomen celovitemu in pravočasnemu informiranju delavcev. Vsa dejavnost na področju informiranja pa ne bi imela pravega učinka, če ne bi predpisali tudi dolžnosti vsakega delavca, da posredovane informacije koristi, da po potrebi zahteva dodatna pojasnila ter da ob obravnavanju predlogov novih ukrepov tudi do-

sledno izraža in uveljavlja svoje stališče in stališče svojih sodelavcev. Le tako odkrito ravnanje, temelječe na občutku soodgovornosti, je vredno pravega delavca-samoupravljalca.

V V. poglavju so navedena določila o poslovni tajnosti. Poslovna tajnost so dolžni varovati vsi delavci. Odgovorni delavci so dolžni zagotoviti varovanje poslovne tajnosti tudi s strani oseb, ki niso delavci podjetja, pa se jim sporočajo v okviru poslovnega sodelovanja ali drugače posamezni podatki. Na ustreznih listinah je treba označiti, da gre za poslovno tajnost. Podrobnejša določila o poslovni tajnosti vsebuje poseben pravilnik, katerega sprejme delavski svet podjetja.

V VI. poglavju so navedena določila o planiranju in izpolnjevanju planov. Predlog posameznega plana pripravi v sodelovanju z vodstvi temeljnih organizacij in ustreznimi strokovnimi službami ekonomski sektor in ga predloži v obravnavo odboru za gospodarstvo. Ta obravnava predloženi predlog ter ga nato predloži v obravnavo in sprejem delavskim svetom temeljnih organizacij. Na delavskih svetih temeljnih organizacij sprejeti plani se za tem predlože v verifikacijo delavskemu svetu podjetja. Če pride v postopku sprejemanja plana do odstopanja od prvotnega predloga in do nevsklajenosti med temeljnimi organizacijami, se dotični plan vrne z ustreznimi obrazložitvijo in predlogom delavskim svetom temeljnih organizacij v ponovno obravnavo in sklepanje. Če tudi po ponovni obravnavi ne pride do vskladitve plana, odloči o spornih postavkah delavski svet podjetja, ki pri tem upošteva predvsem koristi podjetja kot celote. Vendar pa se s takim sklepom v nobenem primeru ne morejo odvzeti temeljni organizaciji njena sredstva.

Strokovne službe temeljnih organizacij in skupne službe morajo stalno spremljati in analizirati izpolnjevanje planov ter poročati o izpolnjevanju kolegijskim izvršilnim organom in delavskim svetom temeljnih organizacij in podjetja. O izpolnjevanju plana se mora ob koncu vsakega tromesečja obveščati tudi vse delavce. Če se postavljene planske obveznosti ne izpolnjujejo v določenih rokih, v planiranem obsegu ali kvaliteti, je dolžno vodstvo temeljne organizacije takoj ustrezno ukrepati. Temeljne organizacije in strokovne službe so dolžne posvečati posebno pozornost doseganju planirane kvalitete izdelkov. Vodje temeljnih organizacij, obratovodje, vodje posameznih oddelkov in delavci kontrolne službe so osebno odgovorni za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti.

V VII. poglavju so vsebovana nekatera določila o sredstvih in dohodku. Vsa sredstva pripadajo seveda temeljnim organizacijam. Po udarjeno je načelo, da je dolžnost vseh delavcev, posebno še vodij temeljnih organizacij, obratovodij, vodij

(Nadaljevanje na 7. str.)

Praznovale so tudi žene v konfekciji Triglav

Mladinski aktiv Triglav konfekcije je pripravil ženam ob njihovem prazniku svečano proslavo. V programu je sodelovala tudi skupina cicanov iz otroškega vrtca. Prav ti malčki so s svojim nastopom ganili zbrane delavke, tako da se je marsikateri orosilo oko. Predsednica mladinskega aktiva je v svojem govoru spregovorila o

pomenu 8. marca — dneva žena, obenem pa je povezovala posamezne točke programa, ki je vseboval tudi več recitacij. Zbranim ženam je čestital k prazniku tudi direktor Janez Vraničar, ob koncu proslave pa so obdarili vse delavke tudi z lepim praktičnim darilom.

R. S.

»Kako je zajček našel izgubljeno sliko,« so pripovedovali cicanbi

Na proslavi ob dnevu žena v Triglav konfekciji

Odnos zdravnik – bolnik

Kljub temu, da obstoja enotna medicinska doktrina, je vsak zdravnik človek zase: svobodno po lastni presoji in najboljših željah uravnava zdravljenje ter izbira zdravila. Tudi bolnik je v vsakem primeru človek zase, drugače sprejema ista zdravila kot njegov sobolnik in tako se dogaja marsikaj neprijetnega. V želji, da bi pomagal, je zdravnik presenečen nad bolnikovo pritožbo, ker so mu zdravila bolj škodovala kot koristila. Že to je dovolj, če bolnik izjavi, da mu ni nič bolje. Tedaj se poruši zaupanje na relaciji bolnik – zdravnik. Bolnik je prepričan, da ga zdravnik ne zdravi pravilno, ali mu ni predpisal dovolj »dobrih in dragih zdravil« ali da ni uganil prave bolezni. Zdravnik pa sklepa po svoje: da bolnik zdravil ni prejemal po predpisanih navodilih ali pa sploh ne, ali se kako drugače ni ravnal po predpisih. Morda bolnik želi biti doma iz kakega tehtnega vzroka, pa je sicer zdrav, ne more pa zdravniku zaupati, ker v tem primeru bolniški stalež ne bi bil umesten. Pogosto se namreč zgodi, da je naš bolnik zdrav, doma v družini pa je npr. z nego otrok nekaj narobe, kar povzroči, da se v človeku poruši duševno ravnotežje. V takem stanju človek res ni zmožen delati in bi napravil sebi in zdravniku uslugo, če bi se odkrito pomenil o težavah doma. S tem bi prihranil mnogo časa in ugibanja bolezni, marsikaterim preiskavam bi se izognil. Vsak dober zdravnik bi ga razumel in mu ustregel v njegovih željah, saj dejansko ni sposoben za delo, če ga tare skrb, žalost in podobno. Seveda bolnik ne bi smel pretiravati, podaljševati sta-

lež in izkoriščati zdravnikovo razumevanje v nedogled. Saj to se pri takih odkritih bolnikih tako ali tako ne dogaja.

Se težji primeri pa so bolniki, ki nikoli ne povedo, kaj želijo, le delati ne morejo. Ko opravimo vse preglede in se vleče stalež mesece, morda leto ali dve, šele pridejo na dan podatki socialne službe. V ozadju je morda mož pijanec, nega otrok, obrt doma in podobno. Nenadoma postane zdravniku jasno, zakaj ni pomagalo prav nobeno zdravilo, niti bolnica, niti zdravilišče. Ta navidezni bolnik je naredil krivico zdravniku in ostalim bolnikom, ker bodo zdaj mnogi ocenjevali skozi ta očala. Sebi pa je naredil slabo, ker je moral stalno sam sebi dopovedovati, kaj mu je in kaj ga boli. To se lahko vcepi v njegovo duševnost, da dejansko zboli. Na tretji strani so bolniki, ki so bolni zaradi strahu pred boleznijo nasprotno, ali pa pred neko določeno boleznijo, npr. rakom. Če uspe zdravnik takemu bolniku vliati zaupanje in mu razložiti izvide, tak bolnik čez noč ozdravi. Za to razumevanje je treba imeti določeno stopnjo razuma ali pa izobraženosti. Če bolnik tega nima, mu je težko razložiti, strah se fiksira in zdravljenje je brez moči. Npr. bolnik, ki boluje za lumboišialgijo, najpogostejše obolenje bi lahko rekli, se nekega dne začne bati, da bo ohromel, zastoj je vse prepričevanje, da je stanje povzročeno zaradi degenerativnih sprememb v hrbtenici tekom staranja, pri nekaterih hitreje, pri nekaterih počasneje. Ali pa npr. žena, operirana zaradi nenevarne, za fiziološke velike bulice na prsih: če je nezaupljiva,

jo nihče v življenju več ne bo prepričal, da to ni bil rak. V nasprotju z ženami, ki so bile dejansko operirane zaradi raka na prsih in desetletja še normalno delajo, ta žena čaka doma zdrava na smrt. Zaradi tega seveda lahko duševno zboli od samih skrbi.

In še v naslednjih primerih pride lahko do nesporazuma med bolnikom in zdravnikom: ko je bolnik prepričan, da mora ležati, zdravnik pa ve, da mu koristi le gibanje. Sem spadajo duševni bolniki, ki imajo predpisano ležanje le v prvih fazah zdravljenja, ker že zaradi zaspanosti od zaužitih tablet niso sposobni za delo in mišljenje. Ko se nanje navadijo, utrujenost mine in je koristno gibanje, narava in kontakt s človekom, ki ga ra-

zume. Vsi vemo tudi, da se v delu najlažje utopi žalost, jeza, skrb itd. Včasih so srčnim bolnikom predpisovali dolgotrajno ležanje in počitek. Danes pa mora bolnik nekaj dni po srčni operaciji na noge, nekaj tednov po srčnem infarktu pa prehoditi že ure in ure, da ojača srčno mišico in pridobi ponovno na telesni kondiciji. Bolniki z obolenji hrbtenice in išijasom so za v posteljo v prvih tednih. Zelo kmalu pa je zaželjena fizioterapija. Če tak bolnik veliko sedi ali poležava, ohlapne trebušna in hrbtena muskulatura, ki drži hrbtenico in težave so večje. Sedaj nam je jasno, zakaj taki bolniki po daljšem počitku nikoli več ne rečejo zdravniku, da se počutijo bolje.

Delo, ki nam ne ugaja, nam ni po volji, je tudi lahko vzrok, da si dela ne želimo, se ga izogibljemo in najdemo vzrok, da nam ni treba

v službo. Delo, ki smo si ga izbrali za življenjski poklic, nas mora tako veseliti, da nam postane delovno mesto drugi dom in da nam nekaj manjka, kadar ne gremo na delo. Na srečo je mnogo takih ljudi. In kako to vpliva na naše paciente, vidimo, če nekoga nasilno brez njegove volje prestavimo na drugo delovno mesto. Če bi upoštevali to pravilo in skušali vedno prislusniti željam delavca glede delovnega mesta, seveda če ni prezahteven in je v mejah njegovih strokovnih sposobnosti, bi se izognili mnogim obiskom v zdravniški ordinaciji. Navedem primer: bolnica pride in želi bolniški stalež zaradi svojih kroničnih bolezni. Ko naredimo preiskave in so vrednosti laboratorijsko res povišane, ji odredimo bolniški stalež. Naknadno izvemo, da je bila prestavljena na drugo delovno

(Nadaljevanje na 8. str.)

Pomladanska moda

Za bližajočo se sezono pri- naša moda kot vedno zopet nekaj novosti; nove desene in nove linije.

Letos imajo prednost dvodelne obleke oziroma krilo in bluza. Linije kril so postale mehke, zvončaste, dolžina pa sega do meč kot pred 20 leti. Krojena so največkrat iz tweeda, ki je zvončasto vzorčast, velja pa pravilo: čim mlajša je lastnica, tem daljše je lahko krilo. Omenjeni kraj velja predvsem za vitke postave. Tudi gube na krilih in oblekah so še vedno zanimi-

ve, in sicer položene in zašite, cca 15–20 cm od pasu.

Obleke so krojene prav tako zvončasto, materiali so lahki, kroji srajčni. Vzorci različni – od bordur, velikih in majhnih cvetličnih desenov, ki imajo pogosto tudi črno osnovo (deker). Tudi najrazličnejše figure so zastopane v kombinaciji s cvetlicami. Prav tako je še veliko črt, ki pa so v oblekah krojene tako, da tvorijo cik – cak.

Bluze so še vedno krojene v srajčnem kroju, poleg eno-

barvnih so še na redko potiskane z raznimi figurami. Tudi vezene z ažurom na prsnem delu so zelo moderne, in sicer npr. po dve navpični črti, širine cca 5 mm.

Barvna paleta je zelo široka: za enobarvne tkanine vsi otenki rjave barve od ecru, beige, rjastih tonov, do temne maroni barve, vključno rdeče, tirkizne in zelene. V tisku so barve še vedno živahne. Vsaka pa si naj izbere tisto, kar ji najbolj pristaja.

MaK

Statut podjetja

(Nadaljevanje s 6. str.)

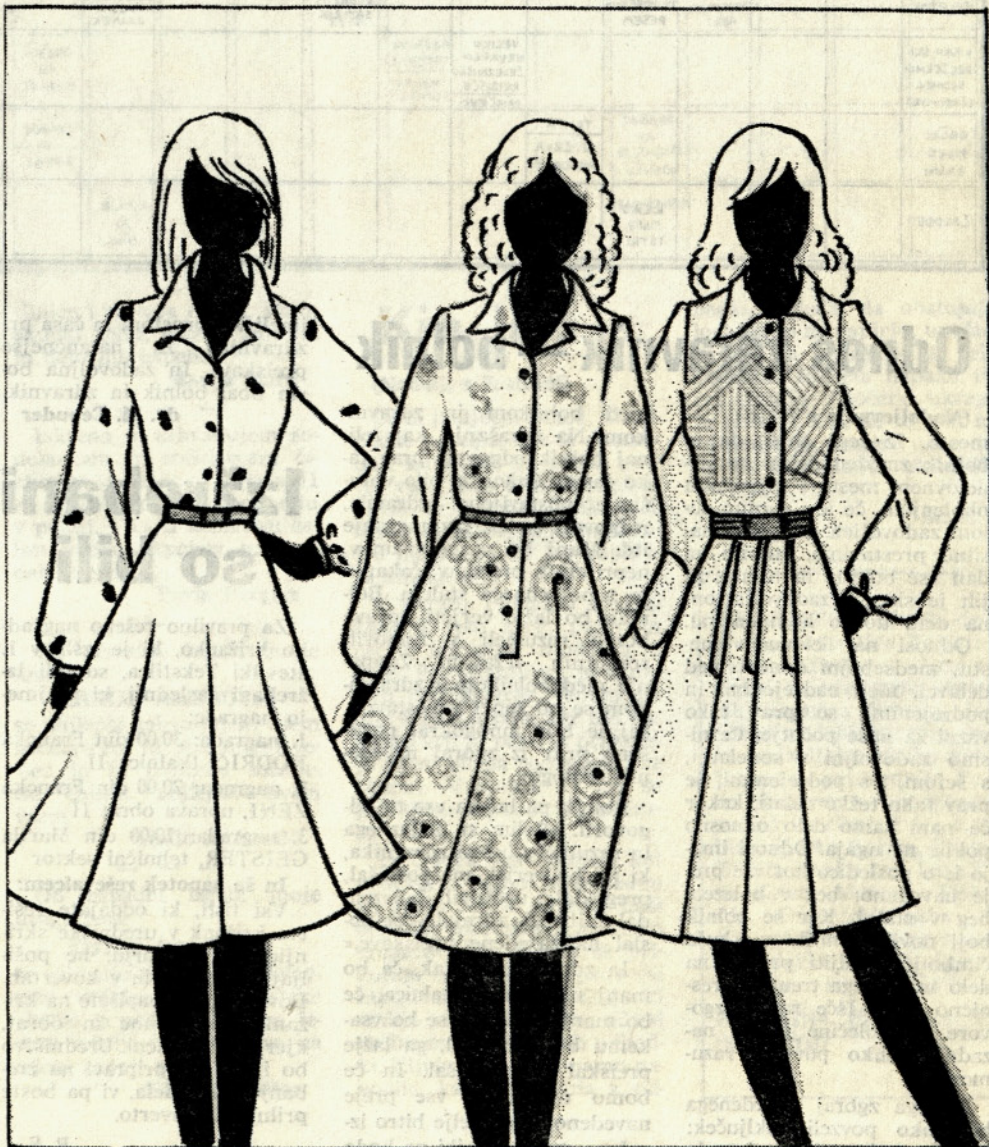
sektorjev ter drugih vodij enot in strokovnih služb, kakor tudi članov samoupravnih organov, da vsa sredstva uporabljajo namensko in gospodarno. Navedene osebe so dolžne storiti vse potrebno za varovanje in za primerno vzdrževanje vseh sredstev ter za preprečevanje škode. Finančni sektor mora voditi nad uporabo sredstev računovodski nadzor, skrbeti za pravilno zavarovanje ter za povračilo škode ob nastalih škodnih primerih. O prometu z osnovnimi sredstvi, dajanju posojil in vročanju sredstev odločajo delavski sveti temeljnih organizacij. Ustrezni pravni posli pa se sklepajo pod firmo podjetja, a za račun posamezne temeljne organizacije.

V VII. poglavju so določila o sporazumih in dogovorih. K samoupravnim sporazumom, družbenim in kolektivnim dogovorom ter pogodbam o poslovno-tehničnem sodelovanju pristopa vedno podjetje kot celota, kot je bilo to dogovorjeno že s samoupravnim sporazumom o združevanju. O podpisu takih sporazumov, dogovorov in po-

godb, sklepa delavski svet podjetja. Če pa izhajajo iz takega sporazuma, dogovora ali pogodbe materialne obveznosti za posamezno temeljno organizacijo ali če gre za skupno vlaganje iz sredstev temeljne organizacije, je potrebno soglasje delavskega sveta dotične temeljne organizacije.

V IX. poglavju so obširnejša določila o splošnem ljudskem odporu. Vse pravice in dolžnosti, ki izhajajo iz sodelovanja pri obrambi dežele, uresničujejo vse temeljne organizacije s svojimi delavci in sredstvi enotno v okviru podjetja kot celote.

V X. poglavju so vsebovana določila o sprejemanju splošnih aktov, kakor tudi sprememb in dopolnitev statuta. Predlog vsakega splošnega akta se mora dati pred sprejemom v obravnavo delavskim svetom vseh temeljnih organizacij in delovne skupnosti. Skupne službe, sprejme pa ga delavski svet podjetja. Odbor za informiranje mora skrbeti, da se s sprejetimi splošnimi akti lahko seznanijo vsi člani delovne skupnosti.

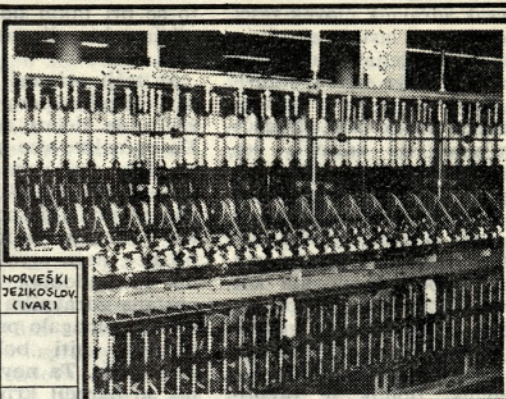
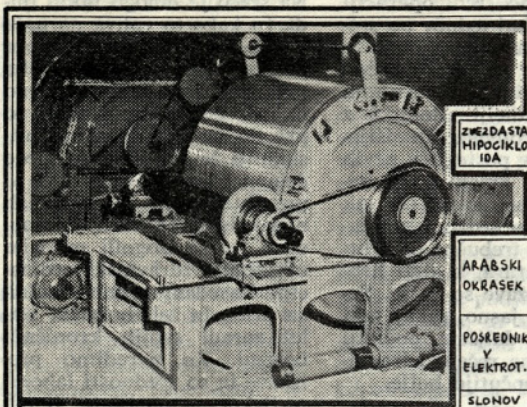

Nagradna križanka

Nagrade:

1. 30,00 din
2. 20,00 din
3. 10,00 din

Rešitve oddajte najkasneje do 20. 4. 1974 v uredniške skrinjice pri vratarju, ali pa jih pošljite po pošti na uredništvo Tekstilca.

	VZPOREDJE	BOLEZEN, POMANKANJE VITAMINOV	MENICA	KAZALNI ZAJMEK	LETNI POSEK	SLONOV ČEKAN CESTNI OVINEK			TOJE Z. IME				RIMSKA STIRI	POKLIC		POLT	NADLEŽNA ŽUŽELKA	HARIBORS. TEKSTILNA TOVARNA
SEDEŽI V PRITLJEŽJU						DEL CENTRALNE KURJAVE	DROZIG						ZNAMENJE BOLEZNI					
LETALSTVO								KRČEVIT JOK MEDNAROD. BEGUNSKA ORGANIZAC.					NADVIŠJA GORA NA SVETU X					
GLAVNO MESTO ITALIJE			MITOLOŠKI LEPOPOTEC DEVETI TON OD OSNOVNEGA						PRIPADNIK AZIJSKEGA NARODA	UJEVIČ KUBANSKI MINISTER. CAVULI			24. ORNJA ZBOBNICA NASAD					
POLITIČNI UBIJALEC									GLASEN VZKLIK				ITALIJANSKI VELETOK PRESTOL				ZNAMENITI SLAPOVI V S. AMERIKI	VRSTA RISBE EGIPČANSKI BOG SONCA
VRV Z ZANKO					KRAJ NA NOTRANJS. KEM	H. IME DOBRA VEČNOST			UPRAVNI ODBOR FRANCOŠKI PLES		ANTIKVAR TRENER NAŠIH HOKEJISTOV							
TUJE ŽENSKO IME							ZABAVA OKONČINA PTICA UJEDA					RAJKO RANFL		HRVAŠKA POKRAJINA SULTANOV RAZGLAS				
LITIJ		ČEŠKA REITENJUMKA TELOVAĐNO OKRODJE				REKA V ANGLIJI	BANJA			LITER SNOV		JAPONSKO OTOČJE VRSTA TKANINE						
AZIJSKI VELETOK			1 PRIPOMENJA PESEM				HEMŠKI PREDLOG RUSKI SATIRIK		GRAD NA STAJERIKEM OSEBNI ZAJMEK				RUSKO MESTO VALJARNIŠKO OKRODJE					SESTAVIL J. J.
KRANJSKI PREJEJNO SLOVEZ (KANTONIR)						VELIKO HRVAŠKO ŽELEZNIŠKO KRIŽIŠČE PANČEVO						POBIRALEC OMAN TINE						KARLOVAC
GRŠKI PIŠEC BASNI					TRATA 12. ŽRKA ABECEDE						NAGLAS, AKCENT							
ČARODEJ					KRAJ V ISTRI						STOJČNA FILOZOFSKA ŠOLA					KRILO RIMSKE LEGIJE		

Odnos zdravnik — bolnik

(Nadaljevanje s 7. str.)

mesto. Iz tega sledi, da je bolnik zmožen delati na delovnem mestu s kroničnim obolenjem, če je s svojim delom zadovoljen. Če pa ga nasilno prestavimo, stopijo na dan vse bolezni in težave, ki jih je sicer z zadovoljstvom na delu dobro kompenziral.

Odnosi na delovnem mestu, medsebojni odnosi med delavci, med nadrejenimi in podrejenimi, so prav tako važni za naše počutje. Če nismo zadovoljni s sodelavci, s šefom, s podrejenimi, je prav tako težko delati, kakor če nam samo delo odnosno poklic ne ugaja. Odnosi imajo isto posledico kot vse preje navedeno: beg v bolezen, beg v stalež. Ker se bolnik boji novih konfliktov, skuša čimbolj oddaljiti prihod na delo in se tega trenutka resnično boji. Išče razne izgovore in bolečine in ga nazadnje lahko povsem razumemo.

Iz tega zgoraj navedenega bi lahko povzeli zaključek: Potrebna je odkrita beseda

med bolnikom in zdravnikom. Na vprašanje, kaj želi, naj bolnik odgovori prav tako jasno, kakor je bilo vprašanje postavljeno: zdravila, razgovor, stalež, razumevanje itd. Manj bo nesporazumov, neprijetnih preiskav, čakanja in nepotrebnega staleža. Bolniku bo lažje verjeti, zdrave bomo razumeli v njihovih trenutnih težavah. Zaupanje med bolnikom in zdravnikom se bo zopet vzpostavilo, saj je bilo mnogokrat porušeno prav iz zgoraj navedenih razlogov.

Bolnik pa bo na vse to odgovoril: »Želim si prijaznega in razumevajočega zdravnika, ki mi bo verjel, me poslušal, pregledal, ugotovil bolezen, dal najboljša zdravila, me poslal na zaželeni preiskave.«

In zdravnik bo tak, če bo manj natrpana čakalnica, če bo manj bolnikov, se bo vsakemu bolj posvetil, ga lažje preiskal in poslušal. In če bomo upoštevali vse preje navedeno, bodo želje hitro izražene, težki bolniki pa bodo

imeli več prostora in časa pri zdravniku za natančnejše preiskave. In zadovoljna bosta oba: bolnik in zdravnik.

dr. M. Cenuder

Izžrebani so bili

Za pravilno rešeno nagradno križanko, ki je izšla v 1. številki Tekstilca, so bili izžrebani naslednji, ki prejmejo nagrade:

1. nagrada: 30,00 din Francka
KODRIĆ, tkalnica II
2. nagrada: 20,00 din Francka
ZENI, uprava obrat II
3. nagrada: 10,00 din Marija
GEISTER, tehnički sektor

In še napotek reševalcem:

Vsi tisti, ki oddajate rešitve križank v uredniške skrinjice pri vratarju, ne pošiljajte zalepljenih v kuvertah. Dovolj bo, če napišete na križanko svoje ime in obrat, kjer ste zaposleni. Uredništvo bo imelo ob priložnosti na žrebanje manj dela, vi pa boste prihranili kuverto.

R. S.

Zahvale

Ob prerani smrti mojega
moža in očeta

Franca Medveščka

se zahvaljujem podjetju Tekstilindus, posebno pa delovnemu kolektivu in IO sindikatu TOZD tkalnice I za vse izraze sožalja ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala za zbrane prispevke, ki ste mi jih poklonili namesto venca na grob pokojnemu možu.

Zalka Medvešček z otrokoma

Vsem članom delovne skupnosti skupne službe in sindikalni podružnici se najlepše zahvaljujem za lepa darila, ki so mi jih poklonili ob odhodu v pokoj.

Celotnemu kolektivu želim še nadalje veliko poslovnih uspehov.

Vera Bogataj

**Dopisujte
v naše
glasilo**

TEKSTILEC — glasilo delovnega kolektiva Tekstil-indus Kranj — Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Metka Friškovec — predsednik, Peter Jakovec — podpredsednik, in člani: Ivica Koblar, Slavka Rojina, Pavla Blažič, Alenka ing. Letinič in Krista Mauser. Tisk: CP »Gorenjski tisk« v Kranju. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421-1/72

POŠTNINA PLAČANA V
GOTOVINI